

ek

DIPLOMA

ajtótvény

ásai

23. Az igazsá-

jelentí, a többségi

mai utja

23. (Rador.) Hor-

az a fantasztikus

ajások igyának he-

Lapkiadó R. T.

Taxa postala... Szerka... 1 LEU-POSTA

UJ KELELET

BUDAPESTI ES IDŐPOLITIKAI NAPILAP

Börmentelt... Ara 5 lej... Szerka, 1936. november 25.

A cluji zsidó arccatlanság

A gogo-cuzisták hivatalos hetilapja, az 'Apararea Nationala' ilyen cím alatt a trivialis szidalmak valóságos pergőtűzét zúdítja az Uj Keletre.

Ez az állásfoglalás határozatba ment és a huszonkét zsidó diák kimaradt az iskolából, hogy magánúton folytassa tanulmányait.

Mert Cuza professzor lapja szerint nem az az érdeke, ami az Anghelescu gimnáziumban történt, hanem az a felháborító az a türelmetlen, az a példátlanul álló, hogy ez ellen egyáltalán szót mert emelni valaki ebben az országban.

A ferdtéken és hamisításokon kívül a cuzista hivatalos gyakorlati megoldásokat is javasol. Például azt, hogy teremtsenek a zsidó magániskolákat, amelyeknek végzettséi azonban legyenek kizárva az állami és községi funkciókból.

Teszi ezt a javaslatot a cuzista hivatalos oly tündéri naivitással, mintha az állami liciumban végző zsidó diákokat legalább is erőszakkal kényszerítenék manapság arra, hogy állami és községi hivatalnokok legyenek.

Végül figyelmeztet bennünket Cuza professzor szócsove, hogy amennyiben nem hagyunk fel 'hajveszélésünkkel' elveszítik (már mint ők, a gogo-cuzisták) közmondásos türelmüket és nadrágtartónknál fogva repítenek át a határon.

Pillanatig sem képreltük el, hogy földi paradicsom várokozni reánk, ha Cuza és Goga politikai álmai teljesedése mennek.

Visszafoglalták a spanyol kormány-csapatok Oviedot

Olaszország is fenn akarja tartani a semlegességet. A valenciai kormány sulyos vadja az olasz és német flotta tevékenységével kapcsolatban.

Lapzárta Gibraltárból érkezett jelentés szerint a malagai rádióadó azt közli, hogy a kormánycsapatok visszafoglalták Oviedót.

A benemavatkózási bizottság ellenőrzés alá akarja helyezni a repülőtereket a repülőgépszállítások megakadályozására

Londoni jelentés szerint a be nem avatkózási bizottság tegnapi ülésén foglalkozott a szakértőknek a repülőgépek szállítása vonatkozó jelentésével.

Olaszországnak nem áll szándékában sem anyagi, sem katonai segítséget nyújtani Franco jábornoknak.

Német hajó ágyuzta Bilbao kikötőjét?

Német- és Olaszország fenthangoztatott semlegességi álláspontjával szemben a valenciai törvényes spanyol kormány tengerészeti miniszteriuma kommunikációban közli, hogy a német és olasz flotta folytatja tevékenységét a felkelők javára és néhány példát sorol fel ennek igazolására.

A londoni Daily Herald munkatársa a kormányfrontról küld tudósításokat és a miliciák ellenállóképességét vizsgálja.

A valenciai kommuniké elmondja továbbá, hogy miután megvizsgálták a Cervantes-cirkálót ért lövedékeket és megállapították, hogy a lövedék nem német és nem felkelő spanyol gyártmány, hanem azt egy idegen tengeralattjáró lötte ki.

A tűzéréség, a repülők és a gyalogság fegyverzete új és az ellenfélre nagyon veszélyes. A harci repülőgépek 300 kilométeres óránkénti sebességgel repülnek és gépfegyvereik percenként kétezzer golyót szórnak.

Egyidejűleg a valenciai hadügyminiszterium közli, hogy a kormánycsapatok Cerro los Angles körzetében visszaverték a felkelők támadását, akik nagy veszteségekkel vonultak vissza.

Rendkívül sikeresen képezte ki a kormány tisztikarát, amelyet eddig teljesen nélkülözött.

Ujabb valenciai jelentések szerint az angol parlamenti bizottság, mely a spanyol forradalom eseményeit a helyszínen akarja tanulmányozni, ma ideérkezett.

A milícia-csapatok közül azelőtt ugyszólván senki nem fogott fegyvert.

A nepali diktator

Az angol lapok mind sürribben kezdik emlegetni a nepali királyt. Nem közölnek ugyan róla színes leírásokat s nem az adja az újságikkal aktualitását, hogy az indiai uralkodó feltűnő költségeivel vagy egzotikus kalandjaival hívja fel magára a figyelmet.

Ha egy közönséges halandó eltűnik, hozzá tartozói a rendőrségre szaladnak, esetleg rádió körözik és vagy megtalálják, vagy nem.

A nepali király — teljes címén Maharadhiraja Tribhubana Bir Vikram sah, — legutóljára a berlini olimpián szerepelt, utána meglátogatta Bécsot, Budapestre is elment, és onnan elutazott és ezzel tökéletesen nyoma veszett.

Az angol újságok párhuzamot vonnak közte és a Budapestben szintén megfordult Amanullah között, aki, bár anyagilag kevésbé jól ellátva, hasonlóképpen egy európai sejour után fejezte be nyilvános szereplését.

Ha a nepali király is hasonló polgári foglalkozást választott, ez igen nagy változat lehet, mert a sah, indiai fogalmak szerint is, mérsévesen gazdag s ilyen viszonylatban erről is kellene tudni a világnak.

Nepal nem tartozik az indiai gyarmatbirodalomba. India északi határszélén fekszik, független terület, bár ez a függetlenség Anglia részéről kizárólag a király személye iránt kimutatott udvariasság.

A Himalaja legmagasabb csúcsaival és mérhetetlen sziklatengerével Nepal területén fekszik. Az ország körülbelül még egyszer akkora, mint Románia s szomszédos és határos Tibettel, de olyképp, hogy Tibet van a tizedik emeleten, Nepal pedig a földszinten, bár azért a negyedik emeletig is lakják a terepet, fölfelé egyre primitívebb és ritkulóbb néprétegek.

Talán a hegyvidék teszi, hogy Nepal ugyanazt a szerepet játssza Indiában, mint Európában Svájc. Mióta a sepyolázadás hőse, Nena Sahib, a múlt század közepén ide menekült, azóta Nepal az indiai emigráns-menedék, s e révén valóságos szent hely.

Régebben Nepal Tibetben keresztül adó-

(Folytatása a 8. oldalon)

fizetője volt Pekingnek, a kínai császár bukás azonban ezt a függőséget automa- tikusan megszüntette s a történelmi spon- gya egyszerre letört minden fizetési kö- telezettséget és adóhátralékot.

Amikor Anglia 1904-ben Younghusband ezredes vezetésével Tibetbe és katonai expedíciót vezetett, Lhasa ellen, a nepali sah volt a közvetítő a Tasi-Láma és az angolok között. Sikertörténet is olyan szerződést kötött, amely az angolokat a legnagyobb mértékben kielégítette s a szomszédbarátságot a gyarmatbirodalom és Nepal között még szorosabbá tette.

A barátság a világháború alatt állta ki a teherpróbát, amikor a sah, bár érdekel- telen fél volt, hadüzenet nélkül, sok pénz- zel és tekintélyes gurkha-hadosztályok- kal támogatta a szövetségeseket. A tá- mogatás azért nem volt egészen önzetlen, mert Anglia Nepalnak a terai területek- től határkiigazítást ígért. A győzelem után az ország ugyan feledésbe merült, mert Anglia sem kedvelte a területéről való lemondásokat. A brit birodalom azért ga- vallérosan levonta a konzekvenciákat, mert az utolsó fontig kifizetett hadikár- pótláson kívül, hosszú éveken át évenként egymillió rupia bánatpénzt fizetett a sah saját kezébe.

A kormányzó diktátor szerepe, amit Európa a legutolsó évtizedekben kezd meg ismerni, Nepalnak száz év óta bevezetett szokás. A tiszttség és hatalom 1846-ban jutott a Scam Scher hercegi család kezére, s azóta a családban apróléki fiura száll. A nepali diktátornak jogában van dönteni a háború és béke kérdésében, ő nevez ki minisztereket és követeket, halálos ítéle- ket hoz, vagy kegyelmet ad, ellenőrzi az államkincstár és minden állami ügyben dönt.

Az utolsó előtti diktátor, aki hét évvel ezelőtt halt meg, s keleti ember létre kérdemelte az európaiak irigységét. A fővárosból, Kathmanduból, modern várost csinált, villanyvilágítással, iskolákkal és jó vasúti közlekedéssel. Ő is megépítette a világháború emlékművét a főváros köz- zepén: egy legmodernebbül berendezett hatalmas kórházat. A szellemi ellentét az emlékmű és emlékmű között élénk világot vet a hindu észjárásra, amely kigondolta, s az eredeti utra, amely egyedülálló ment- motort állít Európa elfáradt lelkiismerete elé.

A jelenlegi kancellár, Bhim Scum Schen került azután ellentétbe a maharadzával, s ennek a civódásnak következménye lett, hogy a szerepét vesztett és majdnem fele- seleges uralkodó világgá ment. Az új dik- tátor nacionalista és autarchiás. Minden európai diplomáciai nyomás kevés ahhoz, hogy az idegen bevándorlási tilalmat meg- változtassa. A nepali hadseregben nince- nek európai katonatiszt-oktatók, az isko- lákban csak hinduk tanítanak, Japán már duzzogva vissza is vonta külképviseletét, csak az angol követség maradt a helyén. Két európai él Nepalnak, az egyik a drót- kötél siklóvasutat, a másik a villamos- műveket igazgatja.

Nepal jelenleg családi diktatura, mert a diktátor öccse a külügyminiszter, a másik öccse belügyminiszter, unokafivére a had- ügyminiszter, s mert a hindu családok na- gyon népesek, minden másodrangú veze- tő állásra is akad egy-egy rokon. Ez eu- rópai szemmel nézve kifogásolható, Ne- pal azonban virágzik és megelégedett. A maharadza pedig bujdosik.

(—n—d)

Fanny Jutter jiddis előadó- művésznő az Ujságíróklubban

Folyó hó 26-án, e hét csütörtök estéjén Fanny Jutter jiddis előadóművésznő jiddis és héber nép- és műdalokat énekel az Ujság- íróklubban. A kitűnő előadóművésznő stili- sos előadásával, iskolázott hangjával a világ- városok jiddis színpadjain fényes sikereket aratott. Fanny Jutter a világhírű varsói zsidó komponista, Z. Snejér és a bucaresti Zeneakadémia tanára, Enrico Pergola tanít- ványa. A fémjelzett előadóművésznő kon- certjére ezúton hívja fel az érdeklődők fi- gelmét az Ujságíróklub rendezősége.

Cáfolják a török lira leértékeléséről szóló híreket. Bernből jelentik: A berni török követség cáfolja, hogy tervbe vették volna a német márkát és a török lira párhuzamos leértékelését.

EMIL LUDWIG:

GYILKOSSÁG DAVOSBAN

(13)

Zsoldosok

Ez a lelkiállapot az egyes tettesek hajla- ma és életgyakorlata szerint ez általában véve különböző. A német Fehér-gyilkosok vázolt csoportja tekintélyes családok fia- i, tiszteltek, akik a háboruban nőttek fel, gyar- korítottak a fegyver használatában, meg- szokták önmaguk védelmét s ami az elemük, az ellenfelet erőszakkal levenni a lábáról, nyers férfiak, az életet igen könnyen teszik kockára, ugyanakkor azonban szilárdan tart- ják a kezükben; hideg vérrrel lövik le azo- kat az ellenfeleket, akiknek a káros befo- lyását hazájukra hazug híresztelések vetik elhitették. Minden hivatás és képzettség nél- küli, minden hit és bölcsélet nélkül, kereszt- nyek, akik csak esküvők vagy ünnepnapok alkalmával emlékeznek vallásukra, szeretik a tábori életet, amit még éveikkel a háboru után is élnek a határokon szabadosapatok- ban és harcosló csoportokban s ha a polgári világba visszatérnek úgy ott folytatják, ahol ha nem is a törvény, de a pártjuk s ezzel az új fajelmélet erőszakos fellépésre nyújt le- hetőséget. Amikor elgyökérelendésükért állanak bosszút megvert osztályukkal ismét állást és pénzt próbálnak szerezni, egyuttal hazafias cselekedeteket hajtanak végre.

Ezért ezek nem mutatnak föl semmiféle problémátikus vonásokat, jellemük, mint te- kintetük, egyszerűen, többnyire banálisan áll a bírák és a világ előtt: fiatal zsoldos fejek, egységes zsengek és frissek, másolat- kiasapongás tett tönkre, egyiket sem győtri kétség, Fortinbrashoz valamennyi jobban ha- sonlít, mint Hamlethez. Conradi, aki kiza- varta a hét golyót, hogy halálössá tegye, foglalkozása és előélete, jellemé és motívuma szerint teljesen Rathenau gyilkosának a csoportjába tartozik.

Szabadságharcosok

Egészen más a szabadsághősök feje és jel- lemé, akik között egy lista 29 „nagylelkű és nemes természetű” sorol fel: szinte vala- mennyi, Brutustól kezdve, akit már Plu- tarchos ünnepelt, az utolsó ötven év orosz merénylőig, tulérzékeny, odaadó, mélyen érző férfi és nő, akiknek valami szokatlan becsületérzés nyomja kezükbe a fegyvert, aminek a használata addig többnyire isme- retlen előttük. Zsidó merénylők csak idealisták között találhatók, nem pedig összeesküvők között. A fegyverviselés a legtöbbször, az erőszak pedig mindig idegen tőlük. Nem vé- letlen, hogy zsidó nagybirtokos szabadította fel először rabzolgáit egy francia gyarma- ton s zsidó admirális szüntette be először a botbüntetést az észak-amerikai flottán.

Adler Frigyes

Ebből a körből az utolsó években — az orosz Schwarzbard mellett — csak egy nagy politikai merénylő származik: az a halálos lövés, amivel a szocialista Adler Frigyes 1916 október 21-én gróf Stürgkh osztrák mi- niszterét öltöztette le Bécsben, mert kor- mánya az esküdtészek mellőzésével, a parla- ment törvényei ellenére, általában az alkot- mány semmibevesésével uralkodott.

Adler nem olyan szegényért állt bosszút, amit egyik nép ejtett a másikon, még ke- vésbé személyi sérelemért: Adler mint poli- tikai vezér állt bosszút, az alkotmány szel- lemében, amit a kormány megsértett s ezzel Ausztria politikai életének menetét akarta megváltoztatni. Ezt a célt halálos lövésével el is érte.

Most, amikor a diák Dávid lelkiállapotát akarjuk érinteni, mellőzzük Conradit és ha- sonlítsuk meg össze Schwarzbarddal, Teilir- annal és Adlerrel. Valamennyien túlélték ál- dozatukat. Adlert, akit először elítélték, a forradalom szabadította ki; Guizot tanítása szerint tehát csak azért kaphatott elégte- tet, mert halálos ítéletét nem hajtották végre. Mind a hárman élnek, tisztelik álla- maik törvényeit; senkise róhat fel semmiféle kihágást részükről.

Mind a négy közül, ha most a diák Dá- vidot is hozzávesszük, csak Schwarzbard ta- nulta meg, mint katona a fegyver haszná- latát. „Az irányzékot”, — mondotta Adler a tárgyaláson — illetve, ahogy azt a célzástól nevezik, nem vettem igénybe csak kinyuj- tottam a karomat.” Ebből a vallomásból, ami a többiekében hasonlóképp ismétlődik, de- rül ki a tett és a cselekvő lény közötti távol- ság, s ismerhető fel, hogy milyen erősnek kellett az ingernek lenni, hogy e platói jellem kezébe revolvert vegyen.

Miután mind a négy végrehajtónak érzí magát, ezért helytállnak cselekedetükről és ezt magatartásukkal igazolják. Rathenau gyilkosai hét fiatalemberből álló csoport, a büntényt összeskivészterűen, gondosan ké- szítették elő, áldozatukat csellet és leplezés- sel állták körül, egy elhagyott villanegyed- ben ölték, biztosították a meneküléseiket, el-

tüntették a nyomokat s később is csak rész- ben fogták el őket. A négy előbbi bosszúálló közül ezzel szemben mindegyik egyedül, mindegyik a nyíl uccán, vagy legalább is számos szemtanu előtt cselekedett és egyik sem próbált megszökni. Mind a négy egye- dül és férfiasan állt áldozata elé, a szemébe nézett és előlről lötte agyon.

A négy bosszúálló

Ezért érezhette a négy bosszúálló tettét jogosnak. „Megöttem a pasát” — vallotta Teilirian — „de én nem vagyok gyilkos.”

„Ugyanabban az értelemben vagyok bü- nös — mondotta Adler — mint bármelyik katonatiszt, aki a háboruban ölt. Meg vagyok elégedve, hogy életemet így módon használ- tam föl.”

„Irásd apám sírkövére — így könyörgött a zsidó Schwarzbard börtönében a felesége- nek — Nyugodj békében nagy zsidó lélek! Fiad, Salom, megbosszulta Izrael gyerme- keinek szent vérért!”

„Nem sajnálom, hogy megöttem őt!” — mondotta a diák Dávid először szilárdan. Amikor azonban barátja a börtönben meg- létegette, könnyekben tör ki: „Kérj apám- tól nevenem bocsánatot! Őt bántottam meg, az ő nevelését, a mi hitünket!”

Adler védekezése

A négy fiatal bosszúálló — valamennyi 24 és 32 év között — a hitük által rájuk rótt aggodalmat csak jognélküliségük gondola- tával tudják megnyugtanni. Ezt az állapotot Adler Frigyes a következőkben foglalta ösz- sze: „Micsoda ut maradt még itt hátra, ha már nem volt több fórum, ahol ezt a 11 mi- nisztert felelősségre vonhattam volna? Ha valamely kormány az erőszak alapjára he- lyezkedik, mi más lehetőség marad, mint épp ezen az alapon birni szemádrásra? A kényszerítésnek vajjon nem ugyanaz az állapota ez, mit amiről nekünk oly gyakran

mondották, hogy a háború az, ami a népek közti kiegyezést valóban lehetetlenné teszi és ezért erőszakot alkalmaz? Véleményem szerint minden állampolgár a kényszerítés alapján, amiért a kormány a felelős, joga- sult az erőszakra, ha a törvényt lábbal ti- porják.”

A három felmentett bosszúálló közül, akik a diák Dávidot megelőzték, egyik sem hirtelen haragjában cselekedett; mind három éveig várt, csak azután vásárolt fegyvert, kifürkészte az alkalmat és csak ezután lött. Schwarzbardnak még volt ideje husz percei a tett előtt, feleségének írásban bejelenteni szándékát a bíróság előtt, védőjével szem- ben, aki hosszú halogatását vetette szemé- re, ezt a nagyszabású hasonlatot használta: „Franciaország 43 évig várt, én hat évig vártam.” S mégis a bíróságok Berlinben és Párizsban az örménytől és a zsidótól meg- vonták a büntetőjogi értelemben vett sza- bad elhatározást, hogy mint „ártatlanokat” kiszabadíthassák. Adler fanatikusan harcolt a védelem e tétele ellen, ugyancsak, mint Corday Sarolta: megfontoltan, a szabad el- határozás teljes birtokában ölte meg mind a kettő ellenségét.

Az örmény esetében az öt pszichiáter vé- leménye különböző nézésekhez hozott fel. Az egyik arról a lelki nyomásról beszélt, „am az akarat szabad elhatározását lényegesen korlátozza s ezáltal a beszámíthatóságot csökkenti.” Egy másik szerint a vádolt na- gyon közel áll a teljes felelősségnélküliség- hez. „A harmadik ezt a kérdést teszi föl: „megtenné-e ezt egy normális ember is? Nem feltétlenül, mert ha egy normális ember hasonló esetben arra gondol, hogy a másik megöli, úgy ennek a gondolatnak a cseleke- detbe való áttétele mégis más.” Így érkezett el valamennyi szakértő a tettes abszolut- tásához.

(Vége következik.)

Select Mozo **ÉRETTSÉGI** Csütörtöki kezdettel: FODOR LASZLÓ szindarabja nyomán, főszerkesztésben: **Herbert Marshall, S. Mone Simon**

„Aki 18 év alatt nem tanult meg románul, el kell mozdítani a közzolgálatból” A timisoarai tábla ítélete az elbocsátott kisebbségi tisztviselők ügyében TIMISOARA, november 24. A timisoarai tábla figyelemreméltó ítéletet hozott tegnap az elbocsátott kisebbségi tisztviselők ügyében. Több kisebbségi tisztviselő pert indított az állam ellen, mert román nyelvvizsgájuk sikertelensége miatt rendelkezési állományba helyezték őket. A tábla elutasította a kérelmet, kimondván, hogy mindazon kisebbségi tisztviselőket, akik az elmúlt tizennyolc év alatt nem tanulták meg a román nyelvet, el kell mozdítani a közzolgálatból.

HAR ZION HAR CARMEL egyedül hajójárat, mely palesztinai lobogóval közeledik Románia és Palestina között. Rendezéses utas- és áruszállítás. A legközelebbi hajóindítások Constantából Haifaiba: Har Zion november 26 Har Carmel december 17 Har Carmel december 3 Har Zion december 24 Har Zion december 10 **Uj Kelet utazási osztályánál** a „Kedem” utazási iroda ardeali és banati vezérképvisleténél Teheránban. Utjékban s **Lazar Bercovici Constanta**

Belpo kaleido

A szemtől szembe át- A nőknek s kö- és Antonescu jog- gub elismerését kérte. A szenátus illetéke- sen vizsgálja tárgyá- valószínű, hogy a p- jogja a volt és a fel- ber örökös szenátorra. A két unokatestvér- a „Nicu” és a „Viole- tika hatalmas választ- véletlen folytán most... Öregségükre e- a szenátusban.

Politikai körökben P a madridi román- nak híre. Voltak, kik a- deklódtek a külügy- Tehas Florescu sorsa- tudták, hogy Tehas- francia határról, a- látcsövön a spanyol- ..George Filipescu, a- modozik a párizsi k- ahogy Jean Tehas- resztül hangoztatta, a- pes Madridban képe- lelt — rosszmájuan- újságírók előtt:

— Hogy milyen p- Tehas barátunknak. teresszül álmainak lé- ridi követség volt — kapta, bomba esik a- A dologhoz szüke- hogy a madridi köve- Tehas Florescu rövid- sratot küldte Henda- „Követség bombáz- stop senki sebesült s- stop”

E lhatározta a korm- parasztpárti H- nek a delegációja de- — a C. A. M. vezér- ou Strungát nevezze- Manolescu Strunga- terelnöknek ötlete vo- kibékíteni az ipar- miniszeri tárcát elvétel- seéről ért támadások- tételezik, hogy Str- szervezte meg a gy- körútja során, a me- vifélet is éppen oly- vezni.

Amikor Tatarescu híres romanmegyei- be: — Drága Jean rá- fontos hely betöltés- Strunga azt hitte- miniszteri tárcáról- lett... — Tudod — mon- dig kész vagyok, az- egy olyan pozíció, de remélem, sem az- kultuszra nem gon- való helyek...

Amikor Tatarescu után végre kibökte, kárrol van szó és f- agazgatói székét s- a nemzeti parasztpo- tanj — hiszen Ho- el a liberális korm- lóva választott: — Azt hiszed, a- romanmegyei, az- tek?

De azért elfogad- Basarabiai kollég- kező mulatsá- Ghelmeanu, vo- miniszter, aki a- elébe, a basarabia- szült propaganda t- Mielőtt elutazott- mitriu belügyi ál- hogy Mihelyst apa- hadna Izmail megy- le a szerencsés hi- ugyancsak Izmail- meg, a liberális lis-

Belpolitikai kaleidoszkop

Bucuresti november hó

A semmitözék ártirt a szenátus elnökségének s közölte, hogy Titulescu és Antonescu jogszerinti szenátorságuk elismerését kérték. A szenátus illetékes bizottsága rövidesen vizsgálja tárgyává teszi az ügyet s valószínű, hogy a plémimnak javasolni fogja a volt és a jelenlegi külügyminiszter örökös szenátorrá való proklamálását. A két unokatestvér, a két régi jóbarát, „Nicu” és a „Vicki”, akik közé a politika hatalmas választójalat emelt — egy véletlen folytán most ismét összekerültek. ... Öregségükre egymásmellé kerülnek a szenátusban.

Politikai körökben bombaként hatott a madridi román követtség bombázásának híre. Voltak, kik aggodalommal teli érdeklődtek a külügyminisztériumban Jean Tehas Florescu sorsa iránt... Persze nem tudták, hogy Tehas Florescu a spanyol-francia hájáról, Hendayéből figyelő látcsövön a spanyolországi eseményeket. „George Filipescu, aki évtizedek óta álmódzik a párizsi követségről — mint ahogy Jean Tehas három évtizeden keresztül hangoztatta, hogy ő és csak ő képes Madridban képviselni Románia érdekeit — rosszmájúan jegyezte meg néhány újságíró előtt:

— Hogy milyen peche van ennek a mi Tehas barátunknak... Három évtizeden keresztül álmainak leghőbb vágya a madridi követség volt — s amikor végre megkapja, bomba esik a követségre.

A dologhoz szűken hozzátartozik még, hogy a madridi követség esete után, Jean Tehas Florescu röviden a követségek társaságát küldte Hendayéből Bucurestibe:

„Követség bombázva stop senki halott stop senki sebesült stop bombázás folyik stop”

Ehatározta a kormány, hogy a nemzeti parasztpárti Hoisescu helyébe kinek a delegációja december végén lejár — a C. A. M. vezérigazgatójává Manolescu Strungát nevezzék ki.

Manolescu Strunga kinevezése a miniszterelnöknek ötlete volt. Igy akarta a párt kibékíteni az ipar- és kereskedelmi miniszteri tárca elvétele és a H. csoport részéről ért támadások miatt. Különböző föltételezik, hogy Strunga, aki olyan jól szervezte meg a gyümölcskivitel európai körútja során, a monopól cikkeinek a kivitelét is éppen olyan jól fogja megszervezni.

Amikor Tatarescu magához kérte a híres romanmegyei kortest s megkérdezte:

— Drága Jean rád gondoltam egy igen fontos hely betöltésével kapcsolatban...

Strunga azt hitte, hogy legalábbis egy miniszteri tárcáról van szó, csupa jül lett...

— Tudod — mondotta — hogy én mindig kész vagyok arra, hogy elfoglaljak egy olyan pozíciót, ahol dolgozni kell... de remélem, sem az egészségügyre, sem a kultuszra nem gondolsz... nem nekem való helyek...

Amikor Tatarescu hosszas tétovázás után végre kibökte, hogy „fontosabb” állásról van szó és hogy a monopól vezérigazgatói székét szánta neki... ahonnan a nemzeti parasztpárt sem fogja elmozdítani — hiszen Hoisescut sem mozdította el a liberális kormány, Strunga indignálódva válaszolt:

— Azt hiszed, hogy miután Hoisescu a romanmegyei, az utódja csak én lehetek?

De azért elfogadta az állást.

Basarabiai kolléga beszél el a következő mulatságos esetet:

Ghelmegeanu, volt nemzeti parasztpárti miniszter, aki apai örököknek nézett elébe, a basarabiai Izmail megyébe kérszült propaganda turnéra.

Mielőtt elutazott volna felkereste Dimitriu belügyi államtitkár s megkérte, hogy mihelyst apa lett, bárhol is tartózkodna Izmail megye területén, közölte vele a szerencsés hírt. Az államtitkár, akit ugyancsak Izmail megyében választották meg, a liberális listán akárcsak a nemzeti

parasztpárti Ghelmegeanul, de aki a politikai harcoktól eltekintve, jóbaráti viszonyt tart fenn ellenfelével, megígérte ezt a szívességet.

Igy is történt. Megszületett a fia. A Ghelmegeanu család nyomban értesítette Sergiu Dimitriut. Az államtitkár azonnal föl hívta az izmaili prefektust s megparancsolta:

„Azonnal kutassák föl a föld alól is Ghelmegeanu képviselőt, mert rendkívül fontos közölni valóm van a számára.”

A prefektus magához citálta a rendőrkészort és aggódva közölte vele:

— Baj van, az az érzésem, hogy meg-

buktunk. Ghelmegeanu alighanem miniszter lett, mert sürgősen telefonhoz hívja a minisztérium... A föld alól is fel kell őt kutatni... ki tudja... legalább neked még hasznodra is lehet.

Es a telefon újra zugott: Még mindig nem került elő Ghelmegeanu ur?

A prefektus újra a rendőrfőnököt vette elő:

— Az istenét intézkedj hamarabb, annak az embernek esküre kell mennie...!

Végre egyik faluban megtalálták a propagandantat járó Ghelmegeanul és sürgősen a csendőrök telefonjához citálták. A drót másik végén Bucurestiből

megszóltak Sergiu Dimitriu hangja:

— Misu fogadd őszinte gratulációm, van egy nagy fiad... feleséged öngyásága kér, hogy igyekezz hazajölni, én viszont arra kérlek, üdvözöld a választóimat november...

Amikor a beszélgetés véget ért, a prefektus boldogan szólt meg:

— Na Ghelmegeanu ur, nagy követ vett le a szívemről...

— ?

— Hát azt hittem, hogy miniszter lett.

— Nem lettem miniszter, de van egy fiam... ami fölér egy miniszteri tárcával. (—del)

Milyen feltételek mellett támogatják a zsidó szervezetek a lengyel kormány kivándorlási akcióját?

Nahum Goldmann megegyezett Beck lengyel külügyminiszterrel, hogy a kivándorlási akció nem érintheti a lengyel zsidók egyenjoguságát és nem követhet illúziókat

Genf, november 24. Dr. Nahum Goldmann, aki a közeli napokban az ardeali zsidóság vendége lesz, rendkívül élénk diplomáciai tevékenységet fejt ki az utóbbi időben. A Zsidó Távirati Iroda értesülése szerint a Jewish Agency genfi főmegbizottja és a zsidó vilá kongresszus intézőbizottságának elnöke, Párizsban beható tanácskozást folytat M. Potemkin szovjetorosz nagykövettel, aki igéretet tett dr. Goldmannak arra nézve, hogy — újabb lépéseket fog tenni Moszkvában azoknak a követeléseknek teljesítésében, amelyek a legutóbbi cionista kongresszus és a genfi zsidó vilá kongresszus határozataiban jutottak kifejezésre.

Tudvalevő, hogy hogy ezek a határozatok elsősorban a letartóztatásban lévő cionisták szabadon bocsátására, a héber nyelv használatának, a cionista munkának és a zsidó valláskultuszának a szabadabb tételére vonatkoznak. A zsidó vilá kongresszus vezetőköreiből remélik, hogy a párizsi orosz nagykövet akciója eredményre fog vezetni.

Nem kevésbé nagy jelentőséggel bír az a tanácskozás, amelyet dr. Nahum Goldmann Beck lengyel külügyminiszterrel folytatott legutóbb Genfben a zsidó kivándorlás kérdésében. Beck külügyminiszter közölte Nahum Goldmannal azokat az okokat, amelyek a lengyel kormányt arra indították, hogy a Népszövetség leg-

utóbbi ülésén felvesse a zsidó emigráció kérdését és hangsúlyozta, hogy

a lengyel kormány kivándorlási politikáját a zsidó szervezetekkel és elsősorban a zsidó vilá kongresszussal egyetértésben akarja folytatni.

Dr. Goldmann kijelentette, hogy alapjában véve üdvös a kivándorlási kérdésnek felvétele a Népszövetségben a tengerentúli országokba való bevándorlás lehetőségeinek megkönnyítése céljából, a zsidó szervezetek együttműködése azonban csak két feltétel mellett lehetséges. Ezek a következők:

1. A lengyel kormánynak világosan kell jelentenie, hogy a kivándorlási kérdés felgöngyölítése semmiben sem érinti a lengyel zsidók teljes egyenjoguságát és nem lehet szó semmilyen kényszerkivándorlásról.

2. A lengyel kormány ne hitesse magát és a közvéleményt illúziókkal a Lengyelországból való zsidó kivándorlás lehetőségét illetően, mint ahogy az Jabotinszki elhibázott fellépése esetében történt azal a verzióval kapcsolatosan, hogy tíz év alatt másfélmillió zsidónak kell kivándorolnia Lengyelországból.

Beck külügyminiszter kijelentette, hogy egyetért mindkét követeléssel. Időközben tudvalevőleg a lengyel miniszterelnök is kijelentette, hogy a kormány biztosítja a zsidók teljes egyenjoguságát Lengyelországban.

Taslaoanu, Vaida volt kabinetfőnökének rágalmazási pere a cluji törvényszék előtt

Felmentették Buta tanárt, a Romania Noua főszerkesztőjét, aki azt írta Taslaoanuról, hogy döröngölőrelelek

Cluj, november 24. A valachista-mozgalom zajos elindulásának idejére nyúlnak vissza a szálat annak az igen érdekes rágalmazási pernek, amelyet tegnap tárgyalt a cluji törvényszék II. tanácsa. Vádlottként N. Buta tanár, a Romania Noua szerkesztője vádlóként pedig Gheorghe Taslaoanu, Vaida Sándor egykori híres, sőt hírhedt kabinetfőnöke szerepelt a bíróság előtt. Az elmúlt év február 25-ikén javában dult még a harc a cluji utcákon a vaidista „Patria” és a nemzeti parasztpárt között. A Maniu politikáját szolgáló „Romania Noua” természetesen a nemzeti parasztpárti Patria mellé állott ebben a harcban, amelynek egyik kiemelkedő mozzanata volt a Patria székházának vérs megostromlása.

zás után tért vissza volt főnöke mellé. Taslaoanu itteni szerepléséről azután a Romania Nouából szerzett tudomást a közvélemény, ahol a következő tudósítás látott napvilágot:

„Szombaton délután, a Newyork-kávéház előtt a következő eset történt: Egy híres bucaresti urfi, bizonyos Taslaoanu, Vaida Sándor volt híres kabinetfőnöke, másnéven „Aghiuta, aki néhány kelléknél segítséget szerzett Vaidának és a börtön is megjárta, ismét híressé kívánta tenni magát. Megvásárolta egy rikkanestól a Romania Noua két példányát, tüntetően eltepte és lábba taposta azokat a járőreket szemelátára. A volt börtönfőnök ugyanakkor a vaidista Patria néhány példányát is megvásárolta és ingyen osztotta szét az emberek között, eképpen igyekezve visszakérlni az elvesztett hegyekbe. Midőn egyik szerkesztőnk és a módfelett felháborodott diákság sarokbaszorította és lapunk adminisztratív személyzete felismerte, a bátor ellenfél meglepett, miután kikönyörögte

egy sofőrnél, hogy minél hamarabb az állomáshoz juttassa.

A reményvesztettség különös jelensége ez — és a delirium tremens egy esete.”

Taslaoanu sértőnek találta magára nézve a cikk tartalmát és rágalmazás címűt pert indított a Romania Noua ellen, amelynek főszerkesztője, N. Buta, vállalta az inkriminált cikk szerzőségét. A panaszos azonban sorozatosan nem jelent meg a rágalmazási per tárgyalásán, míg végül tegnap dr. Hariton Moldovan, a vaidisták fagarasi szervezetének vezetője jelent meg képviselőként. A tárgyalás így megtartható volt. Elsőnek Buta vádlottat hallgatták ki, aki engedelmet kért arra, hogy Taslaoanu jellemzése céljából felolvassa az ifjovi törvényszék ítéletét. Ebből kiderült, hogy Taslaoanu operette-színházat próbált alapítani a fővárosban, eközben pedig becsapott mintegy 15 hisztény embert és több, mint 500.000 lej szikkasztott el tőlük. A törvényszék ezért 2 évi fogságra, 10.000 lej pénzbüntetésre és a kár teljes megtérítésére ítélte a volt kabinetfőnököt.

Ezután részletesen ismertette Buta a Newyork kávéház előtt történeteket és kijelentette, hogy Taslaoanu tettét másképpen, mint a delirium tremens esetének, nem lehet minősíteni.

Maxim Pop dr. ügyész rövid vádbeszédben maga is Buta vádlott felmentését kérte a rágalmazás vádjá alól és csak annak megállapítását kérte a bíróságtól, vajjon a „Delirium tremens” kifejezés rágalmazó hatással lehet a panaszosra. Ezt a kérdést jogilag Flaviu Laurentiu dr. volt apolgármester, Buta védője világította meg rövid védőbeszédben, majd a törvényszék felmentette Buta a vád és annak következményei alól. Az ítéletben ugy az ügyész, mint Taslaoanu képviselője, Hariton Moldovan dr. megnyugodtak és így az jogróre emelkedett.

Nyilatkozat

A „Brassói Lapok” és „Népujság” felfüggesztését az ország egész sajtója, úgy a román, mint részben a magyar nyelvű lapok is a legkülönbözőbb és részben legképtelenebb okokra vezetik vissza, ami annak is tulajdonítható, hogy a felfüggesztés indokait az illetékes hatóság nem közölte. Ezek között szerepel többek között az is, mintha a felfüggesztésben a Magyar Párt is részes volna. Ezt a megalapozást a magunk részéről is felháborodással utasítjuk vissza és kötelességünknek tartjuk kijelenteni, hogy dr. Wiler József képviselő, — nemcsak a saját személyében, hanem értesülésünk szerint a Magyar Párt elnökének és parlamenti csoportjának egyenes utasítására is — az első között volt, aki a felfüggesztés hatálytalansága érdekében eljárt.

Hasonlóképpen minden alapot nélkülöz az a híresztelés is, mintha a felfüggesztés „végleges” volna. Alapos reményünk van arra, hogy lapjaink rövid időn belül — megjelenésükkel — rá fognak cáfolni erre a híresztelésre is.

Brasov, 1936. november 23.

A BRASSÓI LAPOK ÉS NÉPUJSÁG igazgatósága

— Hosszu idő óta fekvő betegek a természetes „Ferenc József” keserűvizet nagyon szívesen isszák és annak gyors, biztos és mindig kellemes hashajtó hatását általánosan dicsérik. Az orvosok ajánlják.

Nobel-díjas
Thomas Mann
József Egyiptomban
600 lap, nagy alak, füze 211 lej. A nagy trilógia utolsó kettős kötete. — Thomas Mann: Jakob köte 158 lej, József, köte 158 lej. LEMPAGE-nál Cluj. Postán utánvétellel.

Felmentette a törvényszék Siancu Emil kapitányt a Duca-gyilkosság feldicsérésének vádjá alól

Colfescu ügyész kérte a felmentést

Uj, november 24. (Az Uj Kelet tud.) A törvényszék negyedik szekciójának Filipescu tanácsa ma délelőtt foglalkozott Siancu Emil kapitány bűnperével, akit a Duca volt miniszterelnök és Manciu iasi rendőrprefektus gyilkosságainak feldicsérésével vádoltak, valamint azzal, hogy Drag és Floresti községekben megtartott gyűléseken a Tischler Mór megölésével dicsekedett.

A vádirat felolvasásából az derül ki, hogy január 8-án a salajmegyei Drag községben megtartott gyűlésen beszédében Siancu nemzeti hősként minősítette Duca volt miniszterelnök gyilkosságait és követendő példaképpen állította őket a falusiak elé. Egy héttel később Floresti clujmegyei községben megtartott gyűlésen ugyanilyen hangnemből beszélt a három gyilkos diákról, a fényképüket mutatta meg a falusiaknak és szenteknek nevezte őket.

„A románok egymás ellen harcolnak, ahelyett, hogy az idegenek ellen harcolnának“

A bíróság először Siancu kapitányt hallgatta ki. A vádlott vallomásaiban politikai expozit tartott a „Totul pentru Tara“ szervezet működéséről, mely a vaspárda jogutódja. Sajnálatosnak minősítette, hogy ezt a pártot a csendőrök tudatlanságából nem hagyják éppen úgy működni, mint a többi román politikai pártokat, holott ők nemzeti alapon álló konstruktív politikát folytatnak. A csendőrök mégis gyakran megakadályozzák gyűléseit. Arra a kérdésre, hogy dicsekedett-e Tischler meggyilkolásával és feldicsérelte a Duca-gyilkosságot, Siancu azt válaszolta, sajnálja a románok közötti harcokat és gyilkosságokat, mikor a románoknak az idegenek ellen kellene harcolniuk. Siancu kapitány kategórikusan tagadta mindezt, amit a vádirat a terhére írt. Csak a haza és a király szeretetére hívta fel a falusiakat, az agrárreform ügyében szolgált nekik gyakorlati utbaigazításokkal, de semmi néven nevezendő államellenes tevékenységet nem fejtett ki.

A tanu a gyűlésen részeg volt

Ezután a tanuk kihallgatására került sor. Az első tanu Pop Traian Drag községi 29 éves gazdálkodó. Elmondotta, hogy Siancu az agrárreformról beszélt nekik, valamint arról, hogy szeressék királyukat és legyennek vallásosak. Aztán egy zsidóról beszélt, aki naponta milliókat keres.

Az elnök faggatására a tanu elmondja, hogy Siancu arról is beszélt, hogyan ölte meg Tischler Mór. Beszélt Zelea Codreanu-ról és Manciu rendőrprefektus meggyilkolásáról is. Hogy mit — arra a tanu nem emlékszik.

Duca miniszterelnök meggyilkolásáról nem szólt semmit? — kérdi az elnök. A tanu derűtlenség közben kijelenti, hogy ő nem emlékszik, mert részeg volt. Az elnök felolvasta Pop Traiannak a vizsgálóbíró előtt tett vallomását, amiben elmondja, hogy Siancu beszédében a következőket mondotta: „Azért öltük meg Ducát, mert be akarta a vaspárdát tiltani és ezt a hazafias diákok nem tűrhették“.

A „Moric“ zsidó

Pop Vasile 36 éves gazdálkodó a következő tanu. Ő is csak arra emlékszik, hogy Siancu a milliomas zsidóról beszélt. Hallotta emlegetni a gyilkosságokat és a gyilkosok neveit, de nem tudja, hogy Siancu mit beszélt róluik. Az elnök kérdéseire aztán a tanu azt vallja, Siancu kijelentette, hogy uralomra jövetelük esetén kiengedik a börtönből Duca gyilkosait és államköltségen tartják el őket. Egyébként — mondja a tanu derűtlenség közepette — a milliomas zsidót valami Moricnak hívják, de nem emlékszik a nevére. Az egyik védőügyvéd közbeveti, hogy Max Auschnittről volt szó.

Maja Iosif floresti 22 éves legény a következő tanu. Beismeri, hogy Siancu megmutatta neki a Duca-gyilkosok fényképeit, de távolról sem azzal a céllal, hogy tetteiket feldicsérje. Vallomása közben kiderül, hogy ő a floresti „fészek“, a szervezet csoportjának vezetője.

A tanuk nem emlékeznek

Flueras George, a „fészek“ alvezére, hasonlóképpen vall. Pop Ioan azt vallja, hogy Siancu helytelenítette a Duca-gyilkosságot. Felolvasák a vizsgálóbíró előtt tett vallo-

mását, melyben azt állította, hogy Siancu kijelentette: „Előtünk szentek azok, akik Ducát megölték“.

A védőügyvéd közbeszóll, hogy ezt a tgmuresi diákkongresszuson mondták. Az elnök megállapítja, hogy itt nem a diákkongresszus, hanem Siancu pere folyik. A tanu viszont nem emlékszik semmire abból, amit a vizsgálóbíró előtt mondott. Utolsó tanu Tautan Dumitru tanító, aki elmondja, hogy nem volt ott a gyűlésen, de találkozott Siancuval elutazása előtt és megkérte őt, hogy járuljon hozzá a fiataloknak a „Totul pentru Tara“ban való megszervezéséhez.

Megérkezett Rómába Horthy magyar kormányzó

Négy napig tart a kormányzó és kíséretének római látogatása. Darányi magyar miniszterelnök nyilatkozata a látogatás céljáról

Róma, november 24. Kedd délután 15 óra 45 perckor hivatalos látogatásra Rómába érkezett Horthy magyar kormányzó, Darányi miniszterelnök és Kánya külügyminiszter. A római pályaudvaron a király, a Duca, Ciano külügyminiszter és más személyiségek fogadták a vendégeket. A hivatalos látogatások után különböző recepciók lesznek a vendégek tiszteletére. A látogatás három napig fog tartani, míg a negyedik a Vatikánban fog szólni. Az olasz lapok lelkes cikkeiben méltatják a magyar vendégeket.

Budapest, november 24. Darányi magyar miniszterelnök Rómába való elutazása előtt kijelentette az újságíróknak, hogy hagyományos szokás szerint látogatja meg Mussolinit, míg Horthy kormányzó Olaszország királyát és Abesszinia császárat látogatja meg, Kánya külügyminiszter pedig Ciano olasz külügyminiszter látogatását ajja viszsza. A miniszterelnök hangsúlyozta a történelmi barátságot Magyarország és Olaszország között és ama reményének adott kifejezést, hogy a római találkozás hozzá fog járulni ezen barátság további erősítéséhez és kibővítéséhez.

Ma premier a CAPITOLBAN
a bécsi filmgyártás aranyéremmel kitüntetett nagy filmje:

„AVE MARIA“

Benjamin GIGLI és NAGY KATÓ-val

Először a világhírű énekesen kívül halljuk a bécsi udvari Opera együttesét, zenekarát és a világhírű gyermekkorúst. Részletek a Traviata, Rigolettóból és a Gounod „AVE MARIAJA“.

A tanuk közül senkit sem eskettek meg. Colfescu ügyész emelkedik vádbeszédre. — Azt a törvénycíkkelyt — mondotta —, amely a gyilkosságok feldicsérését büncselekménynek minősíti, az anarchia elfojtására hozták. Siancu beszédeiben azonban, mint megállapítottam, nem az állam ellen szólt, hanem ellenköltség, a rend és igazság névében beszélt a falusiakkal. Kérem felmentését, büncselekmény hiányában.

A bíróság bizonyítékok hiányában felmentette a vádlottat.

nala nem fog eltérni a két ország közötti kapcsolatok kétoldalú jellegétől, miután mindkét ország a jövőben is a saját nemzeti érdekei által meghatározott politikát akarja folytatni. Ami a Curenul szeptemberi politikai eredményét illeti, a Curenul szerint azt további tárgyalások fogják követni a román és lengyel vezérek reprezentánsai között. Ezek a tárgyalások is Varsóban fognak lezajlani rövidesen, miután Antonescu visszatért az országba.

Antonescu nyilatkozata a lengyel sajtóban

Varsó, november 24. Az összes lengyel lapok részletesen foglalkoznak Antonescu külügyminiszter nyilatkozatával, amelyet varsói látogatása külsőben a Rador távirati irodának adott. A nyilatkozat a következőképpen hangzott.

— Örömmel teszünk eleget Beck lengyel külügyminiszter meghívásának, amit genfi tárgyalásaink során ajánlott fel. Minden alkalmat meg kell ragadni a lengyel-román szövetségi erejének és életképességének kihangsúlyozására. Nemcsak a román kormány, de a román nemzet szószólója is lesznek, mert ezt a nemzetet a nemesség és életerős lengyel néphez a mult közös szenvedései és a függetlenségért, szabadságért vitt küzdelem sorsközösségéből fakadó tisztelet és odaadás fűzi egybe. De a két nép közeledését szolgálja a közös békeakarát is. A lengyel-román szövetségi egyezmény a népszövetségi alapokmány erején nyugszik és ez a tilkre akarunknak, hogy Európának ebben a részében a területi integritás érintetlenségének elve mellett megőrizzük a békét. A lengyel-román kapcsolatoknak még sem szabad a két népet egyesítő egyezmény keretei között maradni. Hatalmas munka vár ránk, hogy a mindennemű kapcsolatok kifejlesztésével teremtünk meg a két ország közötti minél barátabb kapcsolatokat. Nem beszélünk csak a gazdasági kapcsolatokról, amelyek rendkívül fontosak és amelyeket fejleszteni is lehet, de a kulturális és szellemi kapcsolatok fontosságára is gondolok. Az az őszinte meggyőződés, hogy Beckkel való beszélgetésem ebben a tárgyban is konkrét eredményekre fognak vezetni.

A krakkói tiszteltetés

— Ugy határozom, hogy utazásom első etapja Krakkó legyen, ahol meg akarok hajolni Lengyelország első marsalljának sirja előtt. Nem léphetek lengyel földre, mielőtt őfelsége, a király, a román kormány és a román nemzet nevében nem fejezem ki hódolatomat a lengyel újjászületés hőse, a lengyel állam megmentője előtt, azelőtt, aki a lengyel-román szövetség nagy támogatója volt. Boldog vagyok, hogy néhány napon belül megjelenhetek a lengyel köztársaság elnöke előtt és hogy vele, valamint Beck külügyminiszterrel megbeszéléseket folytathatok a két nemzet közötti kapcsolatok szorosabbá tételére.

TURISZTIKA

A Kárpát Egyesület minden hét csütörtök-jén este 8 órakor a Str. Bratianu 24 szám első emeleti díszteremben vetített képes turistajellegű kulturelóadást tart.

A világdíjnyertes

Földes Jolán

„Halászó Macska“

uccája: LEPAGE-nál Cluj. Füzve 53 lej, kötve 72 lej. „Mária jól érett“, kötve 93 lej. Postán utánvétellel.

Orvosi Mérnök! Gyár

Minden német (25% redukción), francia, angol, stb. folyóirat és könyv LEPAGE-nál Cluj. Kérjen ingyen jegyzéket Lepage-tól, Cluj, jelezve mely szakma érdekli.

SPORT

Vasárnap befejezést nyer a Nemzeti Bajnokság

Cluj, november 24. (Az Uj Kelet tud.) A Nemzeti Bajnokság A) csoportjában vasárnap a küzdelem befejezést nyert. Három mérkőzés vár még eldöntésre, amelyek aztán pontot tesznek a legérdekesebb Nemzeti Bajnokság féldíjére. A bajnokság elsőjére ezidőszent két együttesnek van esélye: ószi bajnok lehet a Venus és Ripensia. A Venus bajnokságához szükséges, hogy vasárnap Timisoara legyőzze a Chinezul. Ellenkező esetben — még ha a mérkőzés eldöntetlen is lesz — a Ripensia az ószi bajnok.

A Nemzeti Bajnokság A) csoportjában egyébként vasárnap a következő mérkőzéseket játszották:

Bucurestiben Juventus—Crisana.
Timisoara Chinezul—Venus.
Aradon Gloria—CAO.

A Nemzeti Bajnokság B) csoportjaiban változatlanul nyílt a küzdelem. A keleti csoportban a constantai Victoria vasárnapi veresége révén az élre újból a Makkabi került, amely egy pont előnnyel vezet. Vasárnap azonban könnyen megváltozhat a helyzet. A Makkabi ugyanis Brasovban az ACFR-rel mérte össze erejét, míg a Victoria odahaza játszik az IAR-val. Bár nem valószínű, hogy a Makkabi Brasovban veszítsen, ez azonban mégis lehetséges, míg viszont a Victoria odahaza biztosan győz. Így a Makkabi könnyen kerülhet a második helyre, míg a Victoria az élre.

A nyugati csoportban a Phönix ellen folyó hadjárat következtében a baia marei csapat egyelőre kiesett az elsőségért való versenyből. Ezidőszent a Vulturii biztosan áll az élen. Alig hihető, hogy ószi elsőségét a Jiul vagy Olimpia elvittassa.

A Nemzeti Bajnokság B) csoportjainak állása egyébként a következő:

Keleti csoport:	
Makkabi	11 8 0 3 45 14 16
Victoria	11 7 1 3 27 21 15
DUG	11 6 3 2 24 10 15
Dragos Voda	11 5 3 3 23 25 13
ACFR	10 6 0 4 24 17 12
Franco Romana	10 4 4 2 20 19 12
Sportul Studentesc	10 5 1 4 19 14 11
IAR	10 3 2 5 30 26 8
DVA	11 3 2 6 24 34 8
Jahn	11 3 2 6 14 28 8
Tricolor CFPV	10 2 4 4 16 25 8
Textila M. V.	10 3 1 6 13 27 7
Nyugati csoport:	
Vulturii	11 7 3 1 30 17 17
Phönix	12 7 1 4 35 13 15
Jiul	11 7 1 3 34 16 15
Olimpia	11 7 1 3 33 19 15
CAMT	10 6 0 4 26 16 12
Craiovan	11 5 2 4 21 28 12
Muresul	11 5 1 5 22 21 11
Rovine Grivița	11 5 0 6 35 24 10
Stăruința	10 4 0 6 20 33 8
Solmi	9 3 2 4 11 20 8
Unirea M. V.	11 3 1 7 21 34 7
CFR Simeria	11 3 1 7 19 31 7
Victoria	10 1 1 8 9 44 3

AMEFA—Crisana 3:2 (0:0). Tegnap délután játszották le Aradon a vasárnapi elmaradt nemzetibajnoki mérkőzést, amelyet a hazai csapat nyert meg 3:2 (0:0) arányban. A Crisana meglepő komoly ellentállást tanúsított és kis szerencséjével döntetlenül uszta meg, minthogy az AMEFA győztes gólya a mérkőzés utolsó percében esett. A gólokat Praszler (2) és Szurdu, illetve Szőke és Boksa lőtték.

Óvott a Victoria. Bucurestiből jelentik: A vasárnapi CFR—Victoria mérkőzés után a cluj csapat óvatosságot jelentett be. A Victoria óvását két tényre alapítja: 1. A mérkőzést a játékevezető három perccel hamarabb fújta le. 2. A CFR első gólya szabálytalan körülmények között született. Az óvással a Nemzeti Bajnokság Bizottsága ma este foglalkozik.

Sulyos botrány színhelye volt vasárnap délután az oradeai sporttelep, ahol a Phönix—Törökvs mérkőzést játszották. A közönség nagyrésze elégedetlen volt dr Huza bíró működésével és ellene eleinte tüntetést, majd adott pillanatban nagyobb csoport akart a pályára behatolni, hogy őt inzultálja. A rendőrség lépett közbe, amely a gumibotok segítségével távolította el a fanatikus nézők csoportját. Az egyik néző hatalmas kódarabot dobott dr Huza felé, amely azonban a Törökvs egyik játékosát találta el, akit körhúzába kellett szállítani. Dr Huza rendőri fedezet mellett hagyta el a pályát. Illetékes helyen szerzett értesüléseink szerint a rendbontás ügyében szigorú vizskálátot vezettek be.

Lelkes hangulatban zajlott le a timisoarai „Hazamir” közgyűlése

Timisoara, november 24. A timisoarai „Hazamir” zsidó dal- és kultúregylet az elmúlt vasárnap délelőtt tartotta negyedik rendes évi közgyűlést a hitközség I. kerületi tanácstermében.

A gyűlést az énekarnak szép előadása vezette be. Fischer Samu, a Hazamir jeles karnagya élénk tetszést keltett. Nyiri Jenő vezérigazgató hitközségi elnök és a Hazamir elnöke az ének elhangzása után üdvözölte a megjelent vendégeket és megköszönte a nagy érdeklődést, amely a Hazamir iránt megnyilvánult. Kiemelte főleg Vermes Ernő, a Zsidó Nemzeti Szövetség elnökének hasznos ügybuzgóságát. Sió Imre főtitkár a titkári jelentést olvasta fel, megemlékezve a halálesetekről, amelyek az elmúlt évben érték a dalegyletet. Megindító szavakkal emlékezett meg Böhm Ernő és Löbl Ödön tragikus haláláról és Marton Béla, Singer Jakab távozásáról. A titkári jelentés az elmúlt év eredményeiről szólv, kiemelte a zászlószentesítés szép aktusát és Kaufheil Ernő érdemeit a művészi zászló megtervezése körül. A kivétel Raducziner Bernát és Reichenbach ékszerész érdeme. A Hazamir turnéjának sikerei arra buzdították a vezetőséget, hogy Clujon és Ardeal több városában is rendezzen hangversenyeket. Közösnetet mond Fischer Samu karnagynak és Leitner Vera asszonynak önzetlen, szép munkájukért. Hála illeti Gutfreund Emil társelnököt és Brauch Bruno gyógyszerészt.

Wächter Jenő halásan köszöni Weisz Antal lelkes, ügybuzgó munkáját. Kaufheil Géza felolvasta a pénztári jelentést, amelyből kiderül, hogy a Hazamir teljesen aktív.

Ezután Vermes Ernő vezetésével megjeletek a választásokat. Az alábbi listát egyhangú lelkesedéssel fogadták el:

Elnök Nyiri Jenő, társelnökök Reichenbach József, Gutfreund Emil, ügyvezető alelnök Drechsler Jenő, alelnökök Weisz Antal, Pollák Károly, Hammer Jenő, dr Deutsch Pál, karnagy Fischer Samu, főtitkár Sió Imre, titkárok Wartenfeld Oszkár, Bergmann Pál, jegyző Edlitz Jenő, főpénztáros Kaufheil Géza, pénztárosok Fodor Gyula, Ungár Sándor, ellenőrök Schneider Károly, Biau Sándor, kultur- és sajtóreferens Kaufheil Ernő, ügyészek dr Wiener Mór, dr Rosenberg Oszkár, háznagy Geiszler László, dalárda-elnök Raducziner Bernát, könyvtárosok Hörer Izso, Záhler Arnold, zászlószentesítő Dénes Ernő, Raducziner Bernát, Klein Jakab, egyéjsületi orvosok dr Brisker Esekiel, dr Brück Pál, dr Deutsch Pál.

Választmányi tagok: Berger Arnold, Biwas Izrael, Böhm Albert, Belgrader Sándor, Brauch Bruno, Drechsler Gyula, Freund Leó, Fuchs Lajosné, dr Podor Sándor, László, Goldstein Sándor, Grünberger Lipót, Katz Salamon, Kepecs Oszkár, Kohn Sándor, Kohn Hugó, Kardos Vilmos, Kohn Mihály, Kugel Béla, Jakobovits Imre, Lehrer József, Lieber Lajos, dr Löffler Géza, Mannheim Lajos, Morvai Jenő, dr Nobel Sándor, Löbl Lajos, Ofner József, össterreicher Ignác, dr Pap Iliás, dr Polláček Armin, Pollák Henrik, Rosenthal Gyula, Rosenfeld Sándor, dr Rosenthal Mór, dr Rosenthal Pál, Róth Andor,

Róth Sándor, Rubinstein Zsigmond, Rottenstein Jean, Salamon László, Spira Jenőné, Schatz Miksa, Székely Béla, Teszler Izidor, Vermes Ernő, Waechter Ede, dr Weisz Arthur, Weisz Jenő, Weisz Tibor, Weiszberger Lipót.

Vermes Ernő és Nyiri Jenő meleg zsidó ér-zéssel fűtött beszédei után a közgyűlés a Hatikva hangjai mellett oszlott széjjel.

Pap Ibolya

SZÍNHÁZ-FILM MŰVÉSZET

Dr. Paul Baratov jiddis szin-társulatának előadásai a Davila Színházban

A világ legnagyobb jiddis drámai színésze, dr Paul Baratov elsőrangú szin-társulatával a Davila Színházban november 30-án, szombaton este 9 órai kezdettel mutatkozik be a cluj zsidó színházjáró közönségnek. Baratov dr főleg klasszikus jiddis darabokat játszik. Alakításai felejthetetlenek. Döbbenetes erejű, ősi színjátszó művész.

Baratov dr partnerei a legkitűnőbb jiddis színészek. Együttesében helyet foglal a nálunk is előnyösen ismert Binjámin Szadigszki, Ettel asszony és Asch jellemző színész.

A társulat szombat este Strindberg klasszikus Der Vater című drámáját játssza. Bemutatásra kerülnek Ernst Toller Hinkemánja, Gordin Ec Hádász című zenés játéka, a világhíres Sómá Jiszruél című pogrom-dráma.

Baratov dr társulatának cluj szereplései előreláthatólag emlékezetes társadalmi eseményszámba fognak menni.

Jegyeket a színház pénztára árusít elővételben.

A ROMÁN OPERA MŰSORA

Szerda, november 25: André Chenier. (Emil Marinescu a bucaresti Opera tenorjával.)

Péntek, november 27: Cigánybáró. (Emil Marinescu a bucaresti Opera tenorjával.)

Szombat, november 28: Rigoletto. (iskolai matiné.)

Vasárnap, november 29 (este): Traviata. (Pia Igy szopránnal.)

Hétfő, november 30: Szimfónikus hangverseny. Santaliquido zongoraművészsel.)

Szerda, december 2: M. Butterfly. (Pia Igy szopránnal.)

ROYAL MOZGÓ MŰSORA:

Halálbrigád. Drámai erejű, csodálatosan művészi film az idegenlégő életéről. Rohanó tempó, lenyűgöző látványok, izgalomokban bővelkedő mese. A főszerepekben négy sztár: Ronald Colman, Claudette Colbert, Victor McLaglen, Rosalind Russell és 10.000 szereplő. Németül bevezető világ-siker. Rendezte: Frank Lloyd. Előadások 3, 5, 7 és 9 órakor. Műsor előtt a legfrissebb Fox világhírű.

A dr. Paul Baratov jiddis szin-társulata

ardeali turnéjának cluj programja:

November 30-án, hétfőn este 9 órakor a Davila Színházban Strindberg: Der Vater

Kedd d. u. 5 órakor: Eikele Mésik

Kedd este 9 órakor: Hinkemann

Szerda este: Ez Hádász

Csütörtök d. u. 5 órakor: Sómá Jiszruél

Csütörtök este: Jom Hád n

Szombat este a társulat Oradean, a Regina Maria Színházban játszik.

Pazar diszletek! Eredeti zene! A társulat tagjai között a legkitűnőbb jiddis színészek szerepelnek. Az előadásokra jegyeket elővételben a Davila Színház pénztára árusít.

Az előadások rendes színházi helyáruk mellett folynak.

EDISON MOZGÓ MŰSORA:

Hétfőtől: 3 film román és magyar feliratokkal: I. Helyet a gyermekeknek. Mélyen megható dráma. Jackie Cooper-rel. II. asszony a hálóban. Vigjáték. Elisa Landi, David Manners. III. Journal. Helyárak: 10 és 15 lej. Kezdet: 3, 6, 9 órakor.

RÁDIÓ MŰSOR

Szerda, november 25.

Bucuresti. 6.50: Torna, zene, szakelőadás. Hírek. 13.15: Déli zene. 14.30: Lemezek. 18: Jonescu Gaina zenekara, irodalmi negyedóra. 20.20: Radulescu éneknégyes. 20.50: Wagner: Tannhauser nyitány (lemezek). 21.30: Delavrancea Cella zongorázik, 22.05: Vasilescu-Dejana Margit énekel. 22.45: Kis rádiózenekar.

Budapest I. 7.45: Torna, lemezek, étvend. 11: Hírek. 11.20: Felolvasások. 13.05: Hanglemezek. 13.30: Hírek. 14.30: Ének zongorakísérettel. 15: Gordonka. 15.40: Hírek. 18: Előadás. Hárfazene. 18.45: Hanglemezek. — 19.30: Cigányzene. 20.20: Paraszttobozás az Operaházból. 21.40: Hírek. 23.35: Küllgyi negyedóra. 23.50: Szalonzene. 24: Hírek. — 1.05: Hírek.

Budapest II. 19.30: Olasz nyelvoktatás. — 20.30: Csevegés. 21: Hanglemezek. 24.15: Hírek, cigányzene.

Bécs. 8.25: Lemezek. 13: Rádiózenekar. 15: Fuvola. 17.05: Operalemezek. 18.05: Zongoratós. 19.55: Opera. 23.20: A tél Ausztriában, felolvasás magyarul. 23.30: Zenés opera.

קנה מיד עמיתך !!!

Háló Ebédig Konyha Iroda Kombinált B II T O R Modern Elegáns Masív Tartós Olcsó

mindennemű tömegcikk és épületmunkálatok csak az Icolodi Tora im Derech Erec műasztalosságánál. Cim:

TANPIARIA T. I. D. E.

ICLOD, jud. Somes.

APRÓ HIRDETÉSEK

Egyszeri közlésnél egy szó 2 lej, vastagabb betűvel 4 lej. Legkisebb apróhirdetés 20 lej. Állástkeresőknek 30 százalékos kedvezmény. Apróhirdetések díja előre fizetendő. Jelleges levelet csak úgy továbbítunk, ha portobélyeg mellékelve van.

Fűzőszalon, elsőrangban bevezetve, prima vevőkörrel, átadó. Nem szakmabeli egyént kitanútok. Teljes című leveleket a kiadóba „Fűzőszalon” jellegére kérek.

Memorandum 6 alatt kiadó 2 szoba ujonnan parkettázva, festve, mosdóval, rendelőnek, irodának, garconnak.

Ujonnan épült kétszobás komfortos lakás december 1-re kiadó. Regele Ferdinand 133. Értekezni Unió üzletben.

Jóízűen, ocsón étkezhetünk, bivalytejes kávé 5 lejért ihatunk: Elekés ort. kóser étkezőjében, Mihai Viteazul 10.

Keresek vallásos, szerényigényű, munkabíró zsidó nőt, aki a főzéshez is ért. Ajánlatokat „Jó bánásmód” jellegére a kiadóba kérek.

Keresek megvételre jókarban levő zongorát. Cimeket a kiadóba kérek.

Házvezetőnői állást keres jóízü zsidó nő rituális háztartásban. Cim: Guttman, Str. Baritiu 12. Hátul az emeleten.

29 éves, önálló és jóljöveldelmező szalonbíró urileány, némi készpénzhozománnyal is rendelkezik, keres biztos egzisztenciával rendelkező 32—35 éves férjet. Bővebbet „Mirea” házasságközvetítő iroda Cluj, Calea Regele Ferdinand 116.

Konyhabutorok a legdivatosabb szinkekben és a legmodernebb kivitelben ocsón kaphatók a Str. Baritiu 10. szám alatti asztalosműhelyben.

HIL
Régi minőség
dupla malat
Port
minden
kapható
FŐRAKTÁR
CORVI
TELEFON: 4

— Nistor munkatárs gheorghen. Pént volt Sftgheorghen, me gye komoly előkészül kaigyi miniszter fog felállított diszkapunál tében Bidu prefektus vármegyei alprefektus Bogdán Stefan szentát majd a prefektura d konferenciát tartott, dalmának, valamint e 101 nagy számban jel látogatását arra is fe tekintette Klinger H a látottak alapján M előtt teljes megeléged Nistor munkatársi m Bucurestibe utazott v

— Tragikus körülm egy Palesztinából haza gnén. Néhány héttel tesztinából Rosmann lány, hogy beteg nővé anyjának segítségére diája, hogy a hazatér víztől fertőzést kapó dással érkezett haza. lelkiismeretesebb ápol A sft-gheorgheni járv a fiatal, alig 28 éve zsidó lány, akinek tem 3 órákor folyt le a mellett.

— Kineveztek Odor sát. Bucurestiből jel Constantinescu liber megye prefektusává.

— LEZUHANT BUCURESTI MELL HADNAGY. Bucurest sulyos repülőszeregyásza b a román h fovi község fölött e pilógép, melyet G hadnagy vezetett G sodródoit és lezuh hál, a repülőgép t

— A revizionista ferenciája Bécsben. E pokban zajlott le Bé vezít vezetőinek tar Vladimir előkötetével gyobbreszt zátkörű zottságban az a véle revizionista cionisták az angol királyi v együttműködést, nem zottság azon jogát, tokat hozzon, mert nemzetközi tényezők tók. A zsidó-arab pa a revizionisták. Ugy zsidó bevándorlás es is és tiltakoztak azo Palesztinát a mand angol ügynek tekint a „nemzeti evakuálé téznek a világ közv evakuálási tervt a megvalósításaként á záróülésén Jabotinsk amelyben kijelentett feladat a világ lelk hogy az összes állam emigráció támogatá cia után a bécsi E tott előadást Jabotin pel szemben elkövet arab-zsidó partítás araboknak és az an kell mondanunk —

— hogy a cionizmus létesítése zsidó több ban.

MUSORA: a magyar feliratok... Cooper-rel. II. Elisa Landi, Journal. Helyárak: 3, 6, 9 óraker.

ÜBÖR

zene, szakelőadás. 4.30: Lemezek. 18: Rodalmi negyedóra. 20.50: Wagner (szek). 21.30: Delav. 22.05: Vasilescu. 22.45: Kis rádió.

קנה מין

Modern Elegáns Man's Tarts Olcsó és épületmunkála. Im Derech Erec. I. D. E. Some.

ÜBÖR

2 lej, vastagabb... bevezetve, prima... 2 szoba ujonnan... k, bivalytejes ká... yigenyi, munka... elmező szalonnal... szisztenciával ren... új, Calea Regele

HIREK

Régi minőségű Dupla maláta Porter sör mindenütt kapható!! ÖRÁKTÁR: CORVIN TELEFON: 4-92

Nistor munkügyi miniszter látogatása Sft-gheorghen. Pénteken miniszterlátogatás volt Sft-gheorghen, mely alkalomból a vármegye komoly előkészületeket tett Nistor munkügyi miniszter fogadtatására.

Tragikus körülmények között halt meg egy Palesztinából hazajött urilány Sft. Gheorghen. Néhány héttel ezelőtt tért haza Palesztinából Rosmann Gizi sft-gheorgheni urilány, hogy beteg nővérét ápolja és öreg édesanyjának segítségére legyen.

Kineveztek Odorhei megye új prefektusát. Bucurestiből jelentik: A kormány C. Constantinescu liberális képviselőt Odorhei megye prefektusává nevezte ki.

LEZUHANT ES SZÖRNYETHALT BUCURESTI MELLETT EGY PÍLÓTA-HADNAGY. Bucurestiből jelentik: Ujból súlyos repülőszerecséltenség borította gyásza a román hadsereget. Braniste ilfovi község fölött egy Gourdontípusú repülőgép, melyet Grigoras Apostol pilótahadnagy vezetett Galati felé, hová harba-sodródott és lezuhant. A pilóta szörnyethalt, a repülőgép teljesen fönkrement.

A revizionista ujoncista szervezet konferenciája Bécsben. Bécsből jelentik: A napokban zajlott le Bécsben az ujoncista szervezet vezetőinek tanácskozása Jabotinsky Vladimir elnökletével. A tanácskozások nagyobbreszt zártkörűek voltak. A politikai bizottságban az a vélemény alakult ki, hogy a revizionista cionisták elvben nem utasítják el az angol királyi vizsgálóbizottsággal való együttműködést, nem ismerik el azonban a bizottság azon jogát, hogy végleges határozatokat hozzon, mert ilyen határozatok csak nemzetközi tényezők hozzájárulásával hozhatók.

A frankfurti városi tanács nem szolgáltatta ki Judaica-gyűjteményét. Berlinből jelentik: A nemzeti szocialista kormány nemrég intézetet létesített az új Németország történetének kutatására. Az intézet többek között arra is megbízást kapott, hogy az új szempontoknak megfelelően vizsgálja ki a németországi zsidók történetét. E megbízással kapcsolatosan az intézet a kérelemmel fordult a frankfurti városi tanácshoz, hogy bocsássa rendelkezésére kölcsön, vagy eladás formájában a birtokában lévő híres Judaica-gyűjteményt. A városi tanács a kérést elutasította, azzal az indoklással, hogy a különböző alapítványokból teremtett gyűjtemény olyan pótolhatatlan értékekből áll, amelyeket nem nélkülözhet a frankfurti egyetem. Főleg zsidó alapítványokról van itt szó. A városi tanács azt az ajánlatot tette az intézetnek, hogy a helyszínen tanulmányozza a szóbanforgó dokumentumokat.

Idősebb embereknél, kiknek székletéte rendellenes és fájdalmas, sokszor már 3-4 évokánányi természetes „Ferenc József” keserűviznek nyolc napon át való használata is meghozza a normális bélkürülést s tartós megkönnyebbülést biztosít. Az orvosok ajánlják.

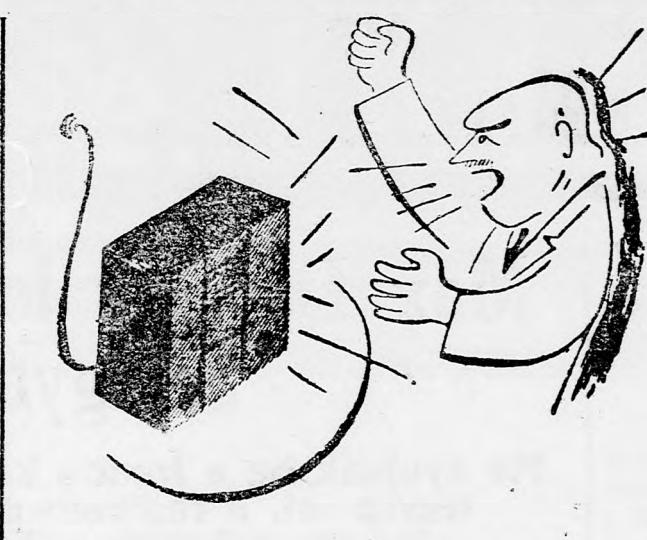
A jublárius kórház-bál. Január 9-én a kereskedelmi és iparkamara új disztermében rendezi meg a Zsidókórház-egyesület vezetősége a hagyományos kórház-bált, melynek ez alkalommal kiemelkedő jelentőséget kölcsönöz az a tény, hogy fennállásának tizedik, jublárius esztendejébe lép a cluji Zsidókórház. Az idei kórház-bál ezért jublárius rendezvény lesz a kórházegyesületnek. A bálra szóló meghívókat szétküldték már és dr. Fischer Tivadarné irányítása mellett máris állandó permanenciában van az agilis rendezőbizottság. Az izlises bál meghívó ez alkalommal is örömteljes fogadtatásban részesül mindenütt és a tiszteltjegyek megváltása is a legszebb eredménnyel kecsegtet. A zsidó társadalom mindn rétege a legnagyobb elismeréssel és áldozatkészséggel honorálja azt az emberbaráti munkát, amelyet immár tíz esztendeje fejt ki a Zsidókórház.

Megbízható, elegáns és olcsó ruhát csak Silberger Ernő ujonnan megnyitott uridivat szabószalonja készít C. Reg. Ferdinand 2/a Dus szövetraktár. Platsintár felett.

Készül az amn'sztia. Bucurestiből jelentik: A Viitorul jelentése szerint december elsejére az igazságügyminisztérium kegyelmi táblázatot készített.

Másfélvi elzárásra ítélték egy fiatal chaluclát. Varsóból jelentik: A városi körzeti bíróság másfélvi börtönbüntetéssel sújtotta Henie Miara, huszéves leányt, aki mint chaluca közvetlenül a Palesztinába való kivándorlás előtt állott. Azért ítélték el, mert a prytiki pogrom-per kapcsán állítólag azt kiáltotta: „Le a prytiki bírósággal!” A vádlott leány tagadta, hogy a fejére olvasott bünt elkövette volna.

A mai szépségápolás otthona America, ahol a legegyszerűbb gyári munkásm is tudja, hogy a nő szépsége a legnagyobb kincs. Minden, ami nálunk még csak elképzelés és a legvagyonosabbak szerezhetik csak meg maguknak — ott természetes és egyszerű dolog. Romániába csak most került először a „PERBAZIL” áramnélküli „Dauerwelle” készülő, ami kizárja a haj elégetését. Mostanáig az egész országban csak villanyárammal tudták a tartós ondolálást csinálni, ami bizony gyakran járt a haj elégetésével, sőt a haj későbbi megbetegedésével. Ezért szinte szenzáció számba megy ma a Perbazil Romániába való érkezése, ami tartósságra és időtartamra nézve ugyanolyan hatású, mint a villannyal készített tartós hullám. Minden hölgyre megnyugtató hatással van az a biztos tudat, hogy haja a hullámításával csak szebb lesz — de szakképzett használattal — soha nem fog törni, hullni vagy éppen leégni. A használat az eredmény nagyszerűségéért — biztositást nyújt, saját nagy praxisából — és elismert eredményéért a felelőséget vállalja. Ugy a betanításra, mint használatra a „Perbazil” áramnélküli tartós hullámításával megbízott, Wienben tanult szakember. Mindenféle érdeklődésre és szakszerű utbaigazításra levelben vagy személyesen pontos felvilágosítást nyújt az ardeali vezérképviselő: P. Seibert fodrász Timsoara I. Str. Marasesti 1.

Haragban van rádiójával?

Pedig nem tehet a rossz vételről! A rokkant csövek teszik fölkre a készülék hangját.

UJ TUNGSRAM-CSŐ és szent a békel Vásároljon Tunggram rádiócsövet csakis eredeti pecsételt csomagolásban

Népszövetségi küldöttség Costinescunál. Bucurestiből jelentik: Costinescu egészségügyi miniszter fogadta azt a népszövetségi küldöttséget, amely a romániai egészségügyi szervezeteket látogatja végig. A küldöttség tagjai: Pitaluga, Jameson és Stampar egyetemi tanárok. Costinescu ebéden látta vendégül a küldöttség tagjait, akik már eddig is számos egészségügyi intézményt látogattak meg.

A Paul Ehrlich Orvosegyesület közgyűlése. A Paul Ehrlich Orvostudományi Egyesület mult hó 15-én hirdett közgyűlést november hó 26-án, csütörtökön este 9 órakor tartja a Salom Klub aulájában alapszabályszerű tárgysorozattal. Kérem az összes tagok megjelenését. Dr Goldberger Ede elnök.

Pia Igy a Hoffmann meséiben. A Román Operában tegnap este Offenbach halhatatlan szépségű daljátékát, a Hoffmann meséit elevenítették fel, Pia Igyvel, a kitűnő szopránénekesnővel a fő nő szerepben. Pia Igy nemcsak hangjának pompás csengésével, komoly énekudásával érdemelte ki a páratlan sikert, hanem feltűnően jó játékaival és pompás, vonzó megjelenésével is. A közönség melegen, hosszantartó tapsokkal ünnepelte a bájos operanékesnőt, aki a Román Operában lezajlott vendégzereplésével teljesen meghódította városunk zenekedvelő közönségét. A többi szereplők és a zenekar is mind hivatásuk magaslátán állottak, úgyhogy az előadás egyik volt a szezon eddigi előadásai között a legemlékezetesebbeknek.

Premier! Ma, szerdától! A Thalia Mozgóban! GARY COOPER a Vérvő karaván című grandiózus rendezésű cowboyfilmben. Mától! Premier!

A Crstal-Palace igazgatósága f. hó 29-én, vasárnap délután rendeli legközelebbi KKL tea-délutánját, mely alkalomból a szünetekben nagyszerű műsorral fogja a közönséget szórakoztatni. Ugyancsak ezen tea keretében fog bemutatni modern táncokat Feuerwerker Klára cluji táncutánrnő.

Anglia beleegyezését adta ahhoz, hogy az Egyesült Államok repülőbázist létesítsen a Christmas-szigeten. Tokióból jelentik: Japán politikai körökben nagy nyugtalanságot idézett elő az a hír, miszerint az Egyesült Államok Anglia beleegyezését kérte ahhoz, hogy a Hawaitól délre eső Christmas-szigeten repülőbázist létesítsen. Ugy hírlík, hogy Anglia beleegyezését adta.

Palesztina-nap az angol alsóházban

Hogyan oszlanak meg az angol haderők palesztinai expedíciójának költségei.

London, november 24. Az angol alsóház legutóbbi ülésén Duff Cooper hadügyminiszter bejelentette, hogy a kormány visszarendelte Palesztinából az 5. divíziót, míg a további csapatvisszavonásokat a palesztinai helyzetből teszik függővé.

Gallacher kommunista képviselő a palesztinai katonai expedíció összköltségeire vonatkozólag interpellálja meg a minisztert. Kérdi, hogy a zavargások miatt Palesztinába küldött haderők költségeit a birodalmi kincstár, avagy a palesztinai közigazgatás viseli és kérdi a minisztert, van-e tudomása arról, hogy 1936 július elsején a palesztinai kormány 6 millió 411 ezer 684 fontra rugó költségvetési fölösleg felett rendelkezett.

Sir Victor Warrander, a hadügyminisztérium pénzügyi titkára, hivatkozással arra a nyilatkozatra, amelyet november 11-én Péter Macdonald képviselő interpellációjára adott válaszában tett, kijelenti, hogy a palesztinai expedíció költségeit részben az angol kincstári hivatal, részben a palesztinai kormány viseli. Ami pedig a palesztinai kormány költségvetési fölöslegét illeti, a Gallacher által említett összeg július elsején ténylegesen fennállott, azóta azonban lényegesen módosult.

Chater képviselő kérdi a gyarmattügyi minisztert, hogy a zavargások alkalmával létesített zsidó segédrendőrség költségeinek egy részét a cionista szervezet viseli-e?

Ormsby-Gore gyarmattügyi miniszter válaszában közli, hogy a legutóbbi zavargásokkal kapcsolatosan a palesztinai korinnai külön megállapodásokat kötött a Jewish Agencyvel, melyeknek értelmében a zsidó kolonliák védelmének és Tel-Aviv rendőrségének megerősítésére szervezett segédrendőrség költségeit a kormány és a számbajöhető közösségek között osztják fel. A főbb kiadásokat, mint például az egyenruhák, felfegyverezés és munició költségeit egyedül a kormány viseli.

Gallacher képviselő: Tudja-e a gyarmattügyi miniszter, hogy a zavargások alatt nemcsak kollektív büntetésekkel sújtottak sok várost és falut, hanem repülőgépek is bombázták le házakat. Hány házat robbantottak fel és miért eszközölték ezt az intézkedést? Hány halottja és sebesülte volt a bombázásoknak és robbantásoknak?

Ormsby-Gore: Megállapítottam már, miszerint az az állítás, hogy a zavargások alatt repülőgépek bombázták volna a falvakat, abszolút valótlan. A szűkségrendeletek értelmében 93 házat robbantak le, ezáltal azonban emberéletben nem esett kár és egyetlen sebesülés sem történt.

Wedgwood ezredes kérdi Sir Thomas Inskip nemzetvédelmi minisztert, hogy Palesztina Egyiptom helyét fogja-e elfoglalni a brit birodalom honvédelmi rendszerében és hogy a kormány tett-e valamit annak érdekében, hogy a lakosság angolbarát részét erősítse.

Sir Thomas Inskip: Az angol-egyiptomi szerződés semmilyen sem gyengítette meg a brit honvédelmi rendszert. Ezért feleslegessé válik az interpelláció második részének megválaszolása.

UJ KELET Legújabb hírek

Altalános offenzívára készülnek a baszk kormány-csapatok a felkelők ellen

(Elsődoldali cikkünk folytatása)

Washingtoni jelentés szerint az Egyesült Államok kormánya utasította madridi követét, hogy hagyja el a spanyol fővárost és menjen át Valenciába, hogy ne legyen kitéve a veszélynek, amellyel Madrid állandó bombázása fenyegeti.

Ez azonban nem jelenti azt, hogy az Egyesült Államok megváltoztatták volna a spanyolországi eseményekkel szemben tanúsított magatartásukat.

Robbanás okozta a Cervantes cirkáló elsüllyedését

A Reuter távirati ügynökség jelentése szerint a Cervantes cirkáló elsüllyedését a fedélzeten történt robbanás okozta. Angol haditengerészeti körökben előzőleg úgy vélték, hogy a Cervantes cirkáló tengeri aknába ütközött. A Cervantes elvesztése nagy csapást jelent a népfrontra kormány számára, mert ezenkívül csak két cirkálója van.

A felkelő csapatok jelentései

A Reuternek a felkelő csapatok mellett működő tudósítója szerint a felkelők tankok segítségével tegnap elfoglalták a Casa del Campot. A zendülő csapatok azután megszállták a Model fegyházat és a Don Jaime kaszárnyát, amelyben a kormány elkeseredetten védekezett. A felkelők biznak az épületek gyors meghódításában. A repülőgépek jelentéktelen működést fejtettek ki, a tüzérség azonban mindkét részről tevékenykedett. Az escoriali fronton a felkelők visszaverték a kormány-csapatok támadását, amelyek nagy veszteségekkel vonultak vissza. Sigüenza körzetében a felkelők elfoglalták San Andreas helységet és egy tankot zsákmányoltak.

Altalános offenzívára készülnek a baszk kormánycsapatok a felkelők ellen

A Havas spanyol határról azt a hírt közli, hogy a baszk haderők rövidesen offenzívát indítanak a felkelők ellen. A bilbaoi milícia résztvesz az offenzívában. Ez a hadosztály egyike a legjobban felszerelt kormányhaderőknek, mely néhány ezer gépfegyveresből, tüzérségből, nagyon erős repülőgéposztágból áll. A bilbaoi tüzérség és repülőgépek összehozták az összes utakat és vasutakat, hogy megakadályozzák a felkelő csapatok szállítását.

Madrid körül a front csendes

A Madridot védő tanács jelenti, hogy a Madrid körüli frontokon teljes a csend, mert a havazás és esőzés megakadályozza a hadműveleteket. Az egyetemi vár körzetében az ellenséget körülzárták. Madrid védői elhatározták, hogy a mai napot lehetőleg a csapatok pihenőjére és a polgári lakosság kilakoltatására használják fel.

Van Zeeland expozéja az új belga külpolitikáról

Brüsszel, november 24. Van Zeeland miniszterelnök tegnap fontos politikai expozé tartott Hainaut bányaközpontban. A miniszterelnök hangsúlyozta, hogy a kormány megmáshatatlann akarata az országot kellő tekintéllyel vezetni, anélkül, hogy bármilyen diktatúrát vezetne be. A miniszterelnök kijelentette továbbá, hogy Belgium külpolitikája minden lehetőséget ki akar használni annak érdekében, hogy elkerülhesse az országnak bármilyen konfliktusba való keveredését. Nem változtattak meg politikánk alapjait — mondotta —, de azt akarjuk, hogy ez a politika specifikusan belga, vagyis független legyen a nemzetközi közösség keretében.

Max Dormoy lett az új francia belügyminiszter

Ma nyújtják be a francia kamarába az új sajtótörvény-tervezetet. A radikális szocialistapárt határozati javaslata Salengro öngyilkossága ügyében

Párizs, november 24. A Havas ügynökség jelenti, hogy Leon Blum miniszterelnök Max Dormoy-t kérte fel Salengro elárvult belügyi tárcájának átvételére. Dormoy — mint jelentik — elvállalta a belügyi tárcát.

Egyidejű párizsi jelentés szerint a sajtótörvény módosításáról szóló törvényjavaslatot ma nyújtják be a francia kamarában. A rágalmazások elleni intézkedések mellett külön rendelkezéseket irányoz elő a törvény a lapok tényleges tulajdonosai személyazonosságának megállapítására.

Párizs, november 24. A radikális szocialista

parlamenti csoport kedden délelőtt egyhangulag a következő határozati javaslatot fogadta el:

„Mélyen megindulva Salengro tragikus halála fölött, a radikális szocialista képviselők mélyen elítélik azt a rágalomhadjáratot, amely a halált előidézte. Biztosítja a szocialista pártot mély rokonszenvével és késznek mutatkozik arra, hogy megszavazzon minden olyan intézkedést, mely a sajtószabadság megőrzése mellett a francia sajtó egy része méltatlan magatartásának vetne véget”.

Argetoianu a kormány azonnali lemondását követelte a kamarában

Az agrárpárt nyilatkozata a felirati vitához

Bucuresti, november 24. A kamara mai ülésén Argetoianu szólalt fel a parlamenti vitához. Argetoianu az agrárpárt nevében nyilatkozatot olvasott fel, mely a következőképpen hangzott:

— Az agrárpárt eláll a hazonaltona felirati vitától és várja a kormány lemondását. Mindig készen áll arra, hogy a korona hívására válaszoljon az erők egyesítése végett, mert megvan róla győződve, hogy csak ez az egyesülés tudja gazdaságunk kétségbeesett helyzetét és a morális anarchiát megszüntetni. Új emberekkel és egészséges, előre meg-

határozott programmal az agrárpárt hajlandó együttműködni az újjáépítés munkájában, mely véget vetne az üres szavak korszakának.

Ezután dr. Isaacu emelkedett szólásra, aki az ország gazdasági, erkölcsi és egészségügyi helyzetét taglalta.

A szenátusban Mihail Mora beszélt. Támadja a revizionisták elméletét. Mussolini milánói beszéde végre kinyitotta a politikaink szemét. A reviziót háború nélkül nem lehet elképzelni.

Royal slágermozgó ma:

Halálbrigád

grandiózus filmsláger az idegenlégió életéből. RONALD COLMAN és CLAUDETTE COLBERT. Tízezer szereplő. Németül beszéző világsiker.

A Patria jelenti:

A cluji diákság Romániának a kisantantból való kilépését kéri

Mit tanácsolt Benes Prágában Károly királynak

Cluj, november 24. (Az Uj Kelet tud.) A Patria mai számában feltűnősködő tudósításban számol be a cluji egyetemi diákság vasárnapi antirevizionista gyűléséről. Aból, ahogyan az az „antirevizionista” gyűlés lefolyt, az elhangzott beszédekben a diákoktól kivett esküből megállapítható, hogy nem az antirevizionizmus, hanem a legionarizmus volt a hangadó a gyűlésen — írja a Patria. A magyar revizionizmust kévéssé vitatták és bagatelizálták. Ezzel szemben leszögezték, hogy Románia külpolitikáját a nemzetközi szabadkőművesség irányítja, amely az országot állandó konfliktusba sodorta Olasz-

országgal, Németországgal és Lengyelországgal. Azt a szenzációs leleplezést tették — amely egyébként csak beteg emberek agyában születhetik meg, — hogy Eduard Benes, a csehszlovák köztársaság elnöke azt tanácsolta Károly királynak, prágai látogatása alkalmával, hogy minél rövidebb időn belül hozza hatalomra a nemzeti parasztpártot.

A továbbiakban — írja a Patria — azt kérték, hogy Románia váljon el a másik két kisantant államtól, miután ezeket szabadkőművesek vezetik, Franciaország és Anglia szolgálatában állnak és így képesek arra, hogy végleg kompromittálják azt a barátság-

got, amelynek Románia Olaszországgal és Németországgal köthet.

Azt hisszük — írja a Patria — hogy a diákságnak az a része, amely vasárnap a Nemzeti Színházban gyűlésezett, elfelejtette, hogy miért jöttek össze és önmagukat multák felül a tréfában. Ez az egyetlen magyarázat, amelyet egy olyan határozatnak lehet adni, mint aminő a kisantant blokkból való kilépés.

Dr. Schachtot kihallgatáson fogadta Iran (Perzsia) sahja

Teherán, november 24. Iran (Perzsia) sahja és a trónörökös kihallgatáson fogadták dr. Schacht német birodalmi gazdasági minisztert.

Németország csatlakozik a tengeralatti háború embersegebbé tételére vonatkozó egyezményhez

London, november 24. Von Ribbentrop német nagykövet jegyzékelt nyújtott át az angol külügyi hivatalnak, mely szerint Németország csatlakozik a tengeralatti háború embersegebbé tételére vonatkozó egyezményhez, melyet a Londonban aláírt tengerészeti egyezményt irt elő.

Ujra erélyesen cáfolja a japán kormány a német-japán egyezmény megkötésének híreit

Tokió, november 24. A külügyminisztérium a Domey távirati ügynökség tudósítója előtt kijelentette, hogy a német-japán egyezmény létezésére vonatkozó hírek minden alapot nélkülöznek. A téves hírek félreértésből származnak, amelyekre vonatkozólag rövidesen felvilágosító közlemény fog megjelenni.

Nem hosszabbítják meg az iparigazolványok becserelésének határidejét

Bucuresti, november 24. A munkügyi minisztérium közlése, hogy a munkakönyvek becserelésének határideje november 30-án lejár. Mindenki, ainek munkakönyve, mesterlevele, vagy iparigazolványa van, köteles e napig benyújtani az engedélyek kicserélésére vonatkozó kérvényét. A nagyvállalatok egyik tisztviselőjüket jelölik ki, aki be fogja nyújtani az összes alkalmazottak kérvényeit.

Szabadiabrá helyezte a tábla Negrei tábornokot

Iasi, november 24. (Az Uj Kelet tud.) Negrei tábornokot, a nemzeti parasztpárt egyik vezetőjét, mint ismeretes, a tecuci törvényszék vádta tanácsának határozata alapján letartóztatták. Negrei egyik választási körútján konfliktusba keveredett nemzeti keresztény párti kortesekkel, akik közül egyet halálosan megsebesített. Negrei védői a törvényszék előtt azzal érveltek, hogy a tábornok önvédelemből használta revolverét. A iasii tábla vádta tanácsa most foglalkozott a letartóztatási végzés ellen beadott felfolyamodással és Negreit szabadiabrá helyezte.

— Olaszországban felrobbant egy gázvezeték a robogó vonat alatt. Rómából jelentik: Casilino helységnél felrobbant egy gázvezeték abban a pillanatban, amikor a vonat haladt át egy hídon. Tízennégy utas könnyebben megsebesült.

A Banca Nationala középkeresletet számít fel a devalvált devizákért. A Banca Nationala rendelete közli, hogy a szeptember 30. előtti importnál a devalvált devizákban a devalválás előtti és a devalvált deviza közötti medio kereslet szerint fogja a devizák árait számítani.

FRATERNITAS R. T. CLUJ NYOMASA

CENZURAT

Taxa postala
plátte in num.
No. 224718/929.

10. Telefon: 8-61.
Havonta 110, negyve 600, egészévi földre: Havonta 2 félre 12, egészévi detések díjszabás KELET az erdélyi dóság egyetlen po Cikkeink utánnyom rás megjelölésével

A nyomozás

David Frankfurter és vállalta a gyilkos belötte magát a Nben, hogy ilymódon sméretét a németor ért. W. Ryppele, a „nyomormarsot” akk ruzsálémbé, hogy fe lengyelországi zsa Búszkék lehetnének és „öltés” marlyja mélységesen szomor kus ez az ötletkére céésnek.

Ryppele úgy gond ér zsidó flatalemb tonás rendben, fegy ségben Palésztinába gödely nélkül. Szeny és egész menetéssü got a lengyel zsidók Ova intették: ne zsidó és nemzsidó ré indult.

A lengyel határ v tuljutnak, a többi országi zsidó nyom fognak engedélyt ké

Negyven kilométer „engedélyeztek” a m egyenruhában, katon országuton, csodálko sötől 40 kilométerre állta utjukat. Háron rancs, hogy térjen szét. Nem engedelm dnítak a gumibotok. megsebesült és őrizet Ryppele nem adta. hogy tavasszal félml mebbé állani és a kozni.

Egyes lengyel lapok Ryppele. Azt me lehet. De nem es megaláztatás őrijt. lengyel-zsidó milliók

Csendélet az

Az Universal szür világot az arabí rov sabb és beszéléséb

„Az illovi kamar ügyvédzsóvetségi par hogy egyes ügyvédj abban a bizottságba a perbeszéd-bélyegek Eppen ezert a kove sa ki:

Katz Jacobina Oz wici, Iancu Blumer, Bendig és Heinrich I két hivatásuk folyta ralfüggesztésére és iteli; mig

Begu Eftimiu, Ar dru Anghelcsu, Ioa siu, Ioan Balut, Geo tan és George Calat 500 lej pénzbüntetés Sietünk megjegyez ügyvédjeleik vétsé Nem ez döntötte büntetés mértékét.

Nem a tett és né magas fogelmi taná szen más, törvényto erkölcsőtől messze, m lások.

Ilyen volt például A névek muzsikája A magas fogelmi számára korszerű di Abramovici, egy Mo Samaj keresztnevekr

Egy ilyen disszon véve is súlyosbító k óg nélkül is elegend tanács szigorát mag

Még csak az hiány hogy egy ilyen név a bizottságban való lenőzi a perbeszéd-t

E bélyegek jövedé nyugdíjpénztárt létes tőzmenyből a zsidó fogják amugy is